

Uniwersytet Radomski
im. Kazimierza Pułaskiego

**WYDZIAŁ NAUK MEDYCZNYCH
I NAUK O ZDROWIU**

Program studiów na kierunku: PIELEGNIAŘSTWO
Stopień: drugi
Studia:
stacjonarne/niestacjonarne
Profil: praktyczny

Spis treści

I. Ogólna charakterystyka kierunku studiów	4
1. Nazwa, kierunku studiów	4
2. Klasyfikacja ISCED:.....	4
3. Poziom studiów	4
4. Poziom PRK	4
5. Profil studiów.....	4
6. Dyscyplina naukowa/artystyczna lub dyscypliny naukowe/artystyczne ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów:.....	4
7. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin:.....	4
8. Koncepcja kształcenia.....	7
9. Wymagania wstępne – oczekiwane kompetencje kandydata i zasady rekrutacji	11
10. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom studiów	12
11. Możliwości zatrudnienia i kontynuowania kształcenia przez absolwentów	12
II. Opis zakładanych efektów uczenia się.....	12
1. Tabela kierunkowych efektów uczenia się	12
2. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się przez kierunkowe efekty uczenia się (KEU)	25
3. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty uczenia się.....	25
4. Tabela pokrycia efektów uczenia się określonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przez kierunkowe efekty uczenia się.....	25
III. Opis programu studiów.....	26
1. Forma studiów	26
2. Liczba ECTS konieczna do ukończenia studiów	26
3. Liczba semestrów.....	26
4. Struktura studiów.....	26
5. Plan studiów	26
6. Opis poszczególnych przedmiotów	26
7. Matryca efektów uczenia się.....	26
8. Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów	27
9. Praktyka	28

10. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu ..	29
11. Zasady rejestracji na kolejny semestr oraz dozwolony deficyt punktów ECTS po poszczególnych semestrach	29
12. Zasady dyplomowania	30

I. Ogólna charakterystyka kierunku studiów

1. Nazwa, kierunku studiów

PIELĘGNIARSTWO

2. Klasyfikacja ISCED:

0913 Nazwa - Pielęgniarstwo i położnictwo

3. Poziom studiów

Studia II stopnia

4. Poziom PRK

7 poziom kształcenia

5. Profil studiów

Praktyczny

6. Dyscyplina naukowa/artystyczna lub dyscypliny naukowe/artystyczne ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów:

Kierunek kształcenia Pielęgniarstwo w całości przyporządkowany jest do dyscyplin naukowych: **nauki o zdrowiu** – dyscyplina wiodąca

Minimalna liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji na określonym poziomie kształcenia **wynosi 120**.

7. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin:

Do dyscypliny naukowej, **nauki o zdrowiu**, zalicza się 100% punktów ECTS przypisanych następującym modułom i przedmiotom:

- A. Nauki społeczne i humanistyczne:
 - prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa,
 - zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa,
 - dydaktyka medyczna,
 - wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa,
 - język angielski.

- B. Zaawansowana praktyka pielęgniarska:
 - farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych,
 - pielęgniarstwo epidemiologiczne
 - poradnictwo w pielęgniarstwie,
 - koordynowana opieka zdrowotna,
 - opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych układu krążenia,
 - opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych układu oddechowego,
 - opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych o podłożu alergicznym,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w ramach przewlekłych i przetokach,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w bólu ostrym i przewlekłym,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu żywieniowym dojelitowym i pozajelitowym,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej,
 - opieka i edukacja terapeutyczna chorobach nowotworowych,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w zaburzeniach układu nerwowego,
 - opieka i edukacja terapeutyczna, rehabilitacja w zaburzeniach zdrowia psychicznego.
- C. Badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa:
 - badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki,
 - statystyka medyczna,
 - informacja naukowa,
 - praktyka zawodowa pielęgniarki oparta na dowodach naukowych,
 - praktyka zawodowa pielęgniarki w perspektywie międzynarodowej,
 - seminarium dyplomowe.
- D. Do dyspozycji uczelni:
 - opieka pielęgniarska w stanach nagłych lub medycyna katastrof i pomocy doraźnej (przedmiot do wyboru),
 - gerontologia i organizacja opieki nad osobami starszymi lub propedeutika chorób cywilizacyjnych (przedmiot do wyboru),
 - terapia zajęciowa lub organizacja opieki nad osobami niepełnosprawnymi (przedmiot do wyboru),
 - zindywidualizowana opieka pielęgniarska w chorobach układu pokarmowego,
 - podstawy pomocy psychologicznej,
 - pielęgniarstwo w kardiologii interwencyjnej,

- holistyczne aspekty praktyki pielęgniarstwa,
 - pielęgniarstwo operacyjne,
 - ochrona własności przemysłowej i prawo autorskie
- E. Praktyki zawodowe:
 - zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa,
 - opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych
 - ordynowanie leków i wystawianie recept.
- F. Egzamin:
 - egzamin magisterski

8. Koncepcja kształcenia:

A. CELE KSZTAŁCENIA

Celem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności w zakresie profesjonalnej i zindywidualizowanej opieki pielęgniarstwa nad człowiekiem w zdrowiu i chorobie w różnych okresach życia oraz rodziną i grupą społeczną. Absolwent studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo przygotowany będzie do pracy w placówkach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej i w środowisku domowym pacjenta. Nabędzie umiejętność współpracy w zespole terapeutycznym w udzielaniu świadczeń zdrowotnych: pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz z zakresu promocji zdrowia. Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo zostanie przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

B. ZGODNOŚĆ KONCEPCJI KSZTAŁCENIA Z:

Misją i celami strategicznymi Uczelni oraz podstawowej jednostki organizacyjnej

Wybór koncepcji kształcenia wynika z misji Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu zawartej w słowach:

„KU GODNEJ PRZYSZŁOŚCI”. Ideę zawartą w przywołanych słowach należy rozumieć jako założenie, iż wiedza, umiejętności i wartości wynoszone przez absolwentów Uczelni – w tym absolwentów kierunku Pielęgniarstwo – stanowią fundament, nie tylko indywidualnego poczucia własnej wartości absolwentów, ich sukcesu na rynku pracy, ale i ich pozytywnego wkładu w funkcjonowanie społeczeństwa. Swoją misję na kierunku Pielęgniarstwo Uczelnia realizuje poprzez cele strategiczne m.in.: dbałość o rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, wysoki poziom badań naukowych i prawidłowy proces dydaktyczny, a także poprawę infrastruktury socjalnej i warunków studiowania oraz doskonalenie zarządzania administracją.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo jest spójna zarówno z misją i celami strategicznymi Uczelni, jak i z celami strategicznymi oraz misją Wydziału, która brzmi „ZDOBYWAĆ WIEDZĘ O ZDROWIU, ABY NIEŚĆ POMOC LUDZIOM”:

- kształcenie studentów w zakresie medycyny, pielęgniarstwa, fizjoterapii oraz wychowania fizycznego z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania, zapewniających uzyskanie wiedzy i umiejętności cenionych przez rodzimych pracodawców oraz na zagranicznym rynku pracy;

- prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk medycznych, biologicznych, nauk o zdrowiu oraz popularyzacja wyników tych badań;
- upowszechnianie zdrowego trybu życia wśród społeczeństwa.

Głównymi celami strategicznymi Wydziału, są:

- tworzenie nowych kierunków studiów uwzględniających potrzeby rynku pracy (m.in. uruchomienie studiów anglojęzycznych na kierunku lekarskim);
- stworzenie bazy naukowo-badawczej przede wszystkim centrum badawczo – naukowego diagnostyki obrazowej;
- wdrażanie wydziałowego systemu jakości kształcenia w celu podnoszenia jakości kształcenia;
- doskonalenie kultury organizacyjnej i poprawa funkcjonowania Wydziału.

Postęp cywilizacyjny, w tym rozwój medycyny, którego konsekwencją jest m.in. wydłużenie życia człowieka sprawia, że zapotrzebowanie na profesjonalną opiekę medyczną ogromnie wzrasta, zarówno w Polsce, jak też w innych krajach europejskich.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, prowadzonymi w jednostce badaniami

W procesie definiowania koncepcji kształcenia i dostosowywania do niej programu studiów poza pracownikami naukowo-dydaktycznymi biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Studenci są członkami organów kolegialnych Uczelni (Senat). Studenci wchodzi także w skład komisji uczelnianych m.in. Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rady Programowej.

Zespół interesariuszy zewnętrznych nadzoruje proces kształcenia w oparciu o funkcjonujący Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego głównym celem jest budowanie wydziałowej kultury jakości oraz wspieranie osiągania wysokiego poziomu jakości kształcenia, poprzez stałe doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich poziomach kształcenia i formach studiów w dostosowaniu do wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego.

Analiza zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami rynku pracy dokonana została na podstawie szeregu spotkań władz Wydziału z dyrektorami szpitali i innych placówek służby zdrowia (przedstawicielami praktyki) w naszym regionie. Przedstawiciele praktyki uczestniczą w przygotowywaniu programów studiów, proponują nowe formy oferty

edukacyjnej.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż występuje duże zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowaną kadrę medyczną, w tym pielęgniarki/pielęgniarzy. W Radomiu i regionie radomskim dramatycznie brakuje pielęgniarek, co skutkuje groźbą zamknięcia oddziałów szpitalnych. Współczesne trendy demograficzne powodują wzrost osób w podeszłym wieku. Społeczeństwo świata starzeje się, dotyczy to również Polski. Zwiększa się również liczba osób niepełnosprawnych co generuje zapotrzebowanie na opiekę w tej grupie. Zmienia się również model funkcjonowania rodziny. Z modelu tradycyjnego (wielopokoleniowego) współcześnie istnieje trend do modelu nowoczesnego (jednopokoleniowego). Coraz częściej opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi przejmują instytucje opiekuńcze lub indywidualna opieka domowa. Oprócz kosztów ekonomicznych sytuacja ta powoduje również wzrost zapotrzebowania na profesjonalną opiekę w tym opiekę pielęgniarską.

Prowadząc kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo, Uczelnia chce umożliwić osobom z naszego regionu, uzyskanie umiejętności i wiedzy, które po zakończeniu studiów umożliwią im podjęcie pracy w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza. Ukończenie studiów na kierunku Pielęgniarstwo pozwala absolwentowi na podjęcie pracy we wszystkich, zarówno publicznych, jak i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej oraz prowadzenie samodzielnej działalności gospodarczej w zakresie usług medyczno-pielęgniarskich, a także profilaktyki i edukacji zdrowotnej. Ponadto uzyskany dyplom umożliwi podjęcie pracy pielęgniarki/pielęgniarza w innych krajach Unii Europejskiej.

C. WZORCE KRAJOWE LUB/I MIĘDZYNARODOWE WYKORZYSTANE PRZY OPRACOWANIU PROGRAMU STUDIÓW:

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo drugiego stopnia został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej;
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa z dnia 10 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego,
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia (tj. Dz.U. 2024 r. poz. 1606),
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r.

w sprawie studiów (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1869),

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218).

D. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I CELE POLITYKI JAKOŚCI ORAZ WPŁYW JEJ REALIZACJI NA DOSKONALENIE KONCEPCJI KSZTAŁCENIA, W TYM ROLA I ZNACZENIE INTERESARIUSZY ZEWNĘTRZNYCH W PROCESIE OPRACOWANIA KONCEPCJI KSZTAŁCENIA

W celu stałego zapewnienia i podnoszenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Radomskim im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu został wprowadzony Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Zawiera rozwiązania w zakresie monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia na wszystkich poziomach studiów i formach kształcenia prowadzonych w Uniwersytecie Radomskim.

Realizacją założeń USZJK na Wydziale zajmuje się powołana Kierunkowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów.

Kierunkowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo systematycznie analizuje:

- prawidłowość sformułowania celów kształcenia oraz dokonuje oceny ilościowej i merytorycznej przedmiotowych efektów uczenia się w odniesieniu do kierunkowych i obszarowych oraz pod kątem wymagań nowoczesnego rynku pracy i oczekiwań przyszłych pracodawców;
- przedmiotowe metody weryfikacji efektów uczenia się;
- zakres i aktualność przedmiotowych treści kształcenia;
- sposób obliczania oceny końcowej z przedmiotów kształcenia;
- aktualność piśmiennictwa z przedmiotów kształcenia;
- zgodność sylabusów przedmiotowych z programami kształcenia oraz prawidłowość systemu punktów ECTS;
- statystyki ocen, wyniki ankiet studentów i ich uwagi co do prowadzenia zajęć dydaktycznych przez poszczególnych wykładowców.

Analiza ta pozwala na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo.

W procesie ustalania koncepcji kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo uwzględnione zostały opinie interesariuszy zewnętrznych, m.in. opiekunów studentów w placówkach, w

których studenci odbywają praktyki szpitalne oraz członków Rady Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Radomiu. Ponadto brana pod uwagę jest opinia przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego organizujących imprezy masowe, w których to nasi studenci uczestniczą jako wolontariusze zabezpieczający imprezę w ramach pierwszej pomocy oraz organizują na imprezach szkolenia z pierwszej pomocy dla mieszkańców Radomia.

9. Wymagania wstępne – oczekiwane kompetencje kandydata i zasady rekrutacji

Przyjęcie kandydatów następuje na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego, które podaje się do wiadomości kandydatów na studia drogą elektroniczną.

Wymagania:

1. Przyjęcie na studia II stopnia na kierunek Pielęgniarstwo ubiegać się mogą absolwenci studiów I stopnia - kierunek Pielęgniarstwo. O przyjęciu na studia decyduje kolejność złożenia wymaganych dokumentów i dopełnienie formalności (podpisanie umowy i opłata rekrutacyjna) do wyczerpania limitu miejsc.
2. Kandydat na kierunek Pielęgniarstwo zobowiązany jest do złożenia oryginalnego zaświadczenia lekarskiego wydanego przez lekarza uprawnionego do badań profilaktycznych (Medycyny Pracy), o braku przeciwwskazań do studiów, przy uwzględnieniu zagrożeń wynikających z zajęć w warunkach szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia. Badania lekarskie kandydatów przeprowadzać mogą wyłącznie lekarze spełniający dodatkowe wymagania kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2014r. (tekst jednolity Dz.U. z 2019r., poz.141). Skierowania na badania wydawane są przez UTH Rad. w Centralnym Punkcie Informacji (ul. Malczewskiego 29).

Tryb postępowania kwalifikacyjnego

1. Przyjęcia kandydatów na I rok studiów drugiego stopnia do wysokości limitu przyjęć przeprowadza się na podstawie formalnego sprawdzenia wymaganych dokumentów złożonych przez kandydatów,
2. W przypadku przekroczenia limitu postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzone będzie na podstawie rankingu ostatecznego wyniku studiów na dyplomie.
3. W przypadku, gdy kandydaci, którzy uzyskali identyczny wynik studiów na dyplomie co kandydat zajmujący ostatnie miejsce w ramach ustalonego limitu przyjęć, Komisja Rekrutacyjna przeprowadza dodatkowe postępowanie kwalifikacyjne w postaci rozmowy kwalifikacyjnej.

4. Kandydat zawiadamiany jest w formie elektronicznej (poprzez system rekrutacyjny) o decyzji podjętej przez Komisję Rekrutacyjną.

Planowana liczba studentów: 40 osób – studia stacjonarne

Planowana liczba studentów: 60 osób – studia niestacjonarne

10. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom studiów

Absolwent studiów II stopnia kierunku pielęgniarstwo uzyskuje tytuł zawodowy **magistra pielęgniarstwa**.

11. Możliwości zatrudnienia i kontynuowania kształcenia przez absolwentów

Zawód pielęgniarki cieszy się wysokim prestiżem i zaufaniem społecznym. Jednocześnie w Polsce stwierdza się znaczny niedobór pielęgniarek, co niekorzystnie wpływa na dostępność i poziom świadczeń zdrowotnych.

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo, który posiada prawo wykonywania zawodu, może podjąć pracę w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu edukacji prozdrowotnej. Dalszy rozwój naukowy możliwy jest poprzez zatrudnienie w ośrodkach naukowo-badawczych i akademickich.

II. Opis zakładanych efektów uczenia się

Według rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego.

1. Tabela kierunkowych efektów uczenia się

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Nazwa kierunku: Pielęgniarstwo Poziom studiów: drugi stopień Poziom kwalifikacji (PRK): 7 Profil studiów: praktyczny Dyscypliny naukowe: nauki o zdrowiu

Symbol	Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie (W) potrafi (U) jest gotów do (K):
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE <i>(prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, dydaktyka medyczna, wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, język angielski)</i>	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.W1.	znaczenie i skutki prawne zdarzeń medycznych;
A.W2.	problematykę zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych w aspekcie bezpieczeństwa pacjenta;
A.W3.	istotę błędów medycznych w interwencjach pielęgniarstwach;
A.W4.	problematykę ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
A.W5.	przepisy prawa dotyczące przetwarzania danych osobowych szczególnych kategorii w systemie ochrony zdrowia;
A.W6.	zakresy uprawnień zawodowych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji zawodowych pielęgniarstwa;
A.W7.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;
A.W8.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania jej struktur;
A.W9.	metody oceny zapotrzebowania na opiekę pielęgniarstwą w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w opiece ambulatoryjnej, szpitalnej i domowej;
A.W10.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące;
A.W11.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;
A.W12.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;
A.W13.	zasady realizacji i finansowania świadczeń pielęgniarstwach w systemie ubezpieczenia zdrowotnego;
A.W14.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;
A.W15.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;
A.W16.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;
A.W17.	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarstwach;
A.W18.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;
A.W19.	istotę procesu zmian i zasady zarządzania zmianą;
A.W20.	modele i strategie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej;

A.W21.	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;
A.W22.	metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentów;
A.W23.	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek;
A.W24.	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;
A.W25.	kulturowe uwarunkowania organizacji leczenia i zapewnienia opieki, z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;
A.W26.	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji między kulturowej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.U1.	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;
A.U2.	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, prawa karnego i prawa pracy oraz w zakresie odpowiedzialności zawodowej;
A.U3.	analizować przyczyny błędów medycznych i wdrażać działania zapobiegawcze w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;
A.U4.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
A.U5.	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego;
A.U6.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;
A.U7.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;
A.U8.	opracowywać plan własnego rozwoju zawodowego i motywować do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu;
A.U9.	opracowywać standardy organizacyjne oraz przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek i innych podległych pracowników;
A.U10.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;
A.U11.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;
A.U12.	organizować proces dydaktyczny z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek;
A.U13.	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;
A.U14.	dokonywać weryfikacji prawidłowości organizacji procesu kształcenia zawodowego;

A.U15.	wykorzystywać w pracy zróżnicowane metody i techniki komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;
A.U16.	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;
A.U17.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania stylu życia mające wpływ na zdrowie i chorobę;
A.U18.	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe w odniesieniu do potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;
A.U19.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIEŁĘGNIARSKA <i>(farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych; pielęgniarstwo epidemiologiczne; poradnictwo w pielęgniarstwie; koordynowana opieka zdrowotna; opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych układu krążenia, opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych układu oddechowego, opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych o podłożu alergicznym, opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym, opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy, opieka i edukacja terapeutyczna w ramach przewlekłych i przetokach, opieka i edukacja terapeutyczna w bólu ostrym i przewlekłym, opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu żywieniowym dojelitowym i pozajelitowym, opieka i edukacja terapeutyczna w tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej, opieka i edukacja terapeutyczna chorobach nowotworowych, opieka i edukacja terapeutyczna w zaburzeniach układu nerwowego, opieka i edukacja terapeutyczna, rehabilitacja w zaburzeniach zdrowia psychicznego)</i>	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.W1.	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych;
B.W2.	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
B.W3.	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne (z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe) oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiania na nie recept, a także zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;
B.W4.	zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;
B.W5.	założenia nadzoru nad zakażeniami w podmiotach leczniczych, z uwzględnieniem rejestracji zakażeń oraz zasady współpracy w zespołach interprofesjonalnych w tym zakresie;
B.W6.	uwarunkowania profilaktyki, występowania i kontroli zakażeń szpitalnych w działalności podmiotów leczniczych, z uwzględnieniem czynników etiologicznych, w tym patogenów alarmowych;
B.W7.	zasady planowania, opracowywania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;

B.W8.	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany Prochaski i DiClemente;
B.W9.	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;
B.W10.	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;
B.W11.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku problemów zdrowotnych;
B.W12.	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;
B.W13.	zakres profilaktyki chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;
B.W14.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;
B.W15.	zadania koordynatora świadczeń zdrowotnych w wybranych rodzajach świadczeń;
B.W16.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz organizacji procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia, z uwzględnieniem aktualnych zmian systemowych;
B.W17.	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej;
B.W18.	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;
B.W19.	patomechanizm, objawy, diagnostykę, leczenie i postępowanie pielęgniarskie w niewydolności oddechowej, POChP i chorobach o podłożu alergicznym, w warunkach opieki stacjonarnej i domowej;
B.W20.	zastosowanie spirometrii w ocenie zaburzonej wydolności oddechowej oraz zasady pomiaru szczytowego przepływu wydechowego (Peak Expiratory Flow, PEF), testów nadreaktywności oskrzeli, badań in vivo i in vitro;
B.W21.	grupy leków stosowanych w chorobach alergicznych mających wpływ na wynik testów skórnych;
B.W22.	gospodarkę wodno-elektrolitową i kwasowo-zasadową u pacjenta dializowanego;
B.W23.	zasady i zakres farmakoterapii stosowanej u pacjenta dializowanego;
B.W24.	uprawnienia zawodowe pielęgniarki w leczeniu dializami oraz standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);
B.W25.	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa – CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa – ADO, hemodializa);
B.W26.	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;
B.W27.	kryteria kwalifikacji i procedury stwierdzenia śmierci mózgowej oraz warunki zaprzestania tlenoterapii daremnej;

B.W28.	zasady opieki nad pacjentem – biorcą narządów przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu oraz nad dawcą narządów;
B.W29.	patomechanizm cukrzycy, astmy, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia oraz ich powikłania;
B.W30.	nowoczesne technologie leczenia i monitorowania cukrzycy, z uwzględnieniem osobistych pomp insulinowych i systemów do ciągłego monitorowania glikemii;
B.W31.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia;
B.W32.	etiopatogenezę nowotworów oraz epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;
B.W33.	zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem;
B.W34.	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;
B.W35.	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne
B.W36.	czynniki ryzyka, patomechanizm zaburzenia gojenia ran, klasyfikację i kliniczne metody oceny ran niegojących się oraz postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe;
B.W37.	zasady stosowania hiperbarii tlenowej, terapii podciśnieniowej, larw i biochirurgii w leczeniu owrzodzeń żylnych i niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń i zespołu stopy cukrzycowej;
B.W38.	współczesne koncepcje miejscowego leczenia rany niegojącej się, w tym rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków oraz zasady ich doboru i refundacji, zasady ogólnego leczenia ran niegojących się oraz metody wspomagające proces gojenia ran;
B.W39	zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w procesie opracowywania i leczenia rany;
B.W40.	zasady edukacji i przygotowania pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie profilaktyki występowania ran, ich powikłań oraz pielęgnacji ran niegojących się;
B.W41.	zastosowanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;
B.W42.	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań, w tym zasady postępowania w powikłaniach miejscowych;
B.W43.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową, jego rodziny lub opiekuna do opieki nad pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem z przetoką;
B.W44.	rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;
B.W45.	metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta;
B.W46.	zasady i metody farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób

	starszych;
B.W47.	działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opiodowe i nieopiodowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane;
B.W48.	metody leczenia żywieniowego dziecka i dorosłego, zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;
B.W49.	wskazania oraz powikłania stosowania tlenoterapii;
B.W50.	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii i monitorowania stanu pacjenta ze względu na toksyczność tlenu;
B.W51.	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania w podmiocie leczniczym lub środowisku domowym;
B.W52.	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;
B.W53.	zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym, jego rodziną lub opiekunem, oraz zasady edukacji terapeutycznej i rehabilitacji psychiatrycznej tych osób, z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz środowiska życia pacjenta);
B.W54.	zakres pomocy w ramach świadczeń zdrowotnych oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom lub opiekunom;
B.W55.	zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;
B.W56.	zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;
B.W57.	zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.U1.	dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
B.U3.	dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;
B.U4.	dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty, oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;

B.U5.	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;
B.U6.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i wybranym chorobom zakaźnym oraz zwalczania tych zakażeń i chorób, a także zasady nadzoru epidemiologicznego;
B.U7.	planować i prowadzić edukację pracowników opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz edukację pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odnoszącym się do opieki poszpitalnej;
B.U8.	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym oraz analizować wieloaspektowość występowania zakażeń szpitalnych;
B.U9.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;
B.U10.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;
B.U11.	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian Prochaski i DiClemente;
B.U12.	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w ramach poradnictwa zdrowotnego;
B.U13.	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;
B.U14.	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich;
B.U15.	wdrażać interwencje terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;
B.U16.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
B.U17.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów, ich rodzin lub opiekunów;
B.U18.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;
B.U19.	prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;
B.U20.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;
B.U21.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi;
B.U22.	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;
B.U23.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą);

B.U25.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;
B.U26.	wykonywać badania diagnostyczne stosowane w przewlekłych chorobach układu oddechowego i interpretować ich wyniki;
B.U27.	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (CRRT);
B.U28.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy;
B.U29.	modyfikować dawkę leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia;
B.U30.	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu;
B.U31.	planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą;
B.U32.	motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;
B.U33.	stosować nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu;
B.U34.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;
B.U35.	obsługiwać wszczepialne systemy dostępu naczyniowych (Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs) w warunkach chemioterapii domowej;
B.U36.	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;
B.U37.	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego;
B.U38.	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych;
B.U39.	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran oraz sklasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się;
B.U40.	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki;
B.U41.	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych;
B.U42.	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne;
B.U43.	doradzać członkom zespołu interprofesjonalnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia;
B.U44.	rozpoznać powikłania rany;

B.U45.	założyć paski do zamykania ran;
B.U46.	wykonać diagnostykę rany odleżynowej, owrzodzenia nowotworowego, oparzenia, odmrożenia, rany urazowej powierzchownej, owrzodzenia kończyn dolnych i zespołu stopy cukrzycowej;
B.U47.	dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki;
B.U48.	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą;
B.U49.	rozróżniać i usuwać nagniotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą;
B.U50.	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie;
B.U51.	przeprowadzić diagnostykę kwalifikującą chorego do kompresjoterapii;
B.U52.	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego;
B.U53.	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego;
B.U54.	wyznaczyć miejsca wylonienia przetoki jelitowej i moczowej, oceniać ich funkcjonowanie oraz stosować nowoczesne techniki pielęgnacji;
B.U55.	dobierać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru tego sprzętu i tych środków oraz w zakresie możliwości wsparcia społecznego;
B.U56.	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej;
B.U57.	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii);
B.U58.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta;
B.U59.	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;
B.U60.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;
B.U61.	przewodzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;
B.U62.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;
B.U63.	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych;

B.U64.	prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;
B.U65.	obsługiwać port naczyniowy, dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy;
B.U66.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;
B.U67.	samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty;
B.U68.	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej;
B.U69.	zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny i nieinwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarскую w warunkach stacjonarnej opieki zdrowotnej i w warunkach domowych;
B.U70.	obsługiwać respirator w trybie wentylacji inwazyjnej i nieinwazyjnej;
B.U71.	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;
B.U72.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie postępowania zapobiegającego wystąpieniu powikłań związanych z prowadzeniem wentylacji mechanicznej oraz opieki nad pacjentem w warunkach domowych;
B.U73.	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;
B.U74.	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta programy promocji zdrowia psychicznego;
B.U75.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;
B.U76.	prowadzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna;
B.U77.	prowadzić rehabilitację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym treningi umiejętności społecznych w różnych obszarach opieki, w szczególności w środowisku pacjenta i jego rodziny;
B.U78.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarскую nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;
B.U79.	wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;
B.U80.	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta.

C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ PIELĘGNIARKI <i>(badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka zawodowa pielęgniarstwa oparta na dowodach naukowych, praktyka zawodowa pielęgniarstwa w perspektywie międzynarodowej, seminarium dyplomowe)</i>	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
C.W1.	uwarunkowania rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie;
C.W2.	priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie;
C.W3.	dobrze praktyki w badaniach naukowych;
C.W4.	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w jakościowych i ilościowych badaniach naukowych;
C.W5.	zasady opracowania modelu badawczego, w tym cel, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobór grupy do badań;
C.W6.	zasady analizy i prezentacji wyników badań naukowych oraz ich upowszechniania;
C.W7.	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;
C.W8.	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych;
C.W9.	źródła naukowej informacji medycznej;
C.W10.	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;
C.W11.	zasady i etapy praktyki zawodowej pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych (Evidence Based Nursing Practice);
C.W12.	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarstwa, z uwzględnieniem praktyki zawodowej pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych oraz praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie;
C.W13.	zasady i etapy przygotowania rekomendacji, wytycznych i zaleceń w zakresie praktyki zawodowej pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych;
C.W14.	systemy kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarstwa i kształcenia podyplomowego pielęgniarstwa w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
C.W15.	strukturę i zasoby pielęgniarstwa w Europie i na świecie oraz prognozy ich rozwoju;
C.W16.	główne zagrożenia środowiska pracy pielęgniarstwa i położnych w Europie i na świecie;
C.W17.	role i zadania krajowych i międzynarodowych organizacji pielęgniarstwa (m.in. Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN), Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarek (European Federation of Nurses Associations, EFN), Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego (PTP));

C.W18.	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach europejskich;
C.W19.	systemy opieki pielęgniarskiej i współczesne kierunki rozwoju autonomii zawodu;
C.W20.	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;
C.W21.	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO) oraz Unii Europejskiej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
C.U1.	rozpoznać uwarunkowania rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie;
C.U2.	rozpoznać priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie w ujęciu międzynarodowym, europejskim i krajowym;
C.U3.	scharakteryzować metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie;
C.U4.	opracować model badawczy, w tym sformułować cel badań, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobrać grupę do badań;
C.U5.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;
C.U6.	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;
C.U7.	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;
C.U8.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej, krajowej i zagranicznej, z naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie;
C.U9.	wskazać różnice między praktyką opartą na dowodach naukowych a praktyką opartą na faktach;
C.U10.	wskazać etapy praktyki opartej na dowodach naukowych;
C.U11.	scharakteryzować poziomy i stopnie dowodów naukowych;
C.U12.	wykorzystywać wyniki badań naukowych w zakresie opieki pielęgniarskiej do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej pielęgniarki;
C.U13.	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe;
C.U14.	analizować dokumenty Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN) w zakresie aktualnego stanu pielęgniarstwa i uwarunkowań rozwoju zawodu pielęgniarki;
C.U15.	rozdzielać systemy kształcenia i uprawnienia zawodowe pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą;

C.U16.	rozróżniać modele opieki pielęgniarskiej w kontekście rozwoju zawodu pielęgniarki i zachodzących zmian w zakresie opieki nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.
K. KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:	
K_K01	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
K_K02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K_K03	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
K_K04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
K_K05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
K_K06	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

2. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się przez kierunkowe efekty uczenia się (KEU)

Tabela nie jest wymagana w przypadku kierunków studiów, dla których przyjęto efekty uczenia określone w standardach kształcenia dla tego kierunku.

3. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty uczenia się.

Nie dotyczy

4. Tabela pokrycia efektów uczenia się, określonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przez kierunkowe efekty uczenia się.

Nie dotyczy

III. Opis programu studiów

1. Forma studiów

Studia stacjonarne i niestacjonarne

2. Liczba punktów ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego):

Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji na studiach II stopnia na kierunku pielęgniarstwo, co jest równoznaczne uzyskaniu tytułu magistra wynosi – 120,5 ECTS

3. Liczba semestrów

Liczba semestrów na studiach II stopnia na kierunku pielęgniarstwo – 4 semestry

4. Struktura studiów

Opracowany program studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo zawiera:

6 modułów przedmiotów (A, B, C, D, E, F), o łącznej liczbie 120,5 punktów ECTS.

Dla modułów A, B, C, D, E, F przyjęto przelicznik: 25 godzin dydaktycznych na 1 punkt ECTS.

Program studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo obejmuje moduły:

- A. Grupę przedmiotów w zakresie nauk społecznych i humanistycznych,
- B. Grupę przedmiotów w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa,
- C. Grupę przedmiotów w zakresie badań naukowych i rozwoju pielęgniarstwa,
- D. Grupę przedmiotów pozostających do dyspozycji uczelni,
- E. Grupę przedmiotów w zakresie praktyk zawodowych,
- F. Egzamin dyplomowy.

5. Plan studiów

Plan studiów prowadzonych w formie stacjonarnej/niestacjonarnej przedstawiono w *załączniku nr 1*

6. Opis poszczególnych przedmiotów

Karty przedmiotów przedstawiono w *załączniku nr 2*

7. Matryca efektów uczenia się

Matrycę efektów uczenia się przedstawiono w *załączniku nr 3*

8. Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów.

L.p.	Sumaryczne wskaźniki ilościowe programu studiów	ECTS
1.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów:	74
2.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom podlegającym wyborowi:	6
3.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych:	19
4.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: – służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych - w przypadku kierunku o profilu praktycznym	84
5.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom odnoszącym się do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek studiów: - dyscyplina nauki o zdrowiu: <i>prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, dydaktyka medyczna, wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, język angielski, farmakologia i ordynowania produktów leczniczych, pielęgniarstwo epidemiologiczne; poradnictwo w pielęgniarstwie; koordynowana opieka zdrowotna; opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych układu krążenia, opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych układu oddechowego, opieka i edukacja terapeutyczna chorobach przewlekłych o podłożu alergicznym, opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym, opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy, opieka i edukacja terapeutyczna w ranach przewlekłych i przetokach, opieka i edukacja terapeutyczna w bólu ostrym i przewlekłym, opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu żywieniowym dojelitowym i pozajelitowym, opieka i edukacja terapeutyczna w tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej, opieka i edukacja terapeutyczna chorobach nowotworowych, opieka i edukacja terapeutyczna w zaburzeniach układu nerwowego, opieka i edukacja terapeutyczna, rehabilitacja w zaburzeniach zdrowia psychicznego, badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka zawodowa pielęgniarstwa oparta na dowodach naukowych, praktyka zawodowa pielęgniarstwa w perspektywie międzynarodowej, seminarium dyplomowe, opieka pielęgniarska w stanach nagłych /medycyna katastrof i pomocy doraźnej, gerontologia i organizacja opieki nad osobami starszymi/propedeutyka chorób cywilizacyjnych, terapia zajęciowa/organizacja opieki nad osobami niepełnosprawnymi, zindywidualizowana opieka pielęgniarska w chorobach układu pokarmowego, podstawy pomocy psychologicznej, pielęgniarstwo w kardiologii interwencyjnej, holistyczne aspekty praktyki pielęgniarskiej, pielęgniarstwo operacyjne, ochrona własności przemysłowej i prawo autorskie, egzamin dyplomowy.</i> <i>Praktyki zawodowe: zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych ordynowanie leków i wystawianie recept.</i>	120,5

Grupa zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych			
Przedmiot/zajęcia (nazwa)	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin/liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
1. Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki	PZ	20	1
2. Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	PZ	160	8
3. Ordynowanie leków i wystawianie recept	PZ	20	1
Razem		200	10
PZ – praktyki zawodowe			

9. Praktyka

Sposób realizowania kształcenia praktycznego na kierunku Pielęgniarstwo oparty jest na Regulaminie Kształcenia Praktycznego na kierunku Pielęgniarstwo, który stanowi Załącznik do Zarządzenia Dziekana nr 1/WN MiNoZ/2020 z dnia 05.05.2020r. w sprawie wprowadzenia Wydziałowego Systemu Jakości Kształcenia.

Praktyki odbywają się w Placówkach wybranych przez studenta i zaakceptowanych przez opiekuna praktyk.

Praktyki zawodowe mają na celu osiągnięcie efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć A i B

Zakres praktyk zawodowych	Liczba godzin
Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki	20
Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	160
Ordynowanie leków i wystawianie recept	20
Razem	200

Zasady hospitacji praktyk

- a) Zaleca się prowadzenie hospitacji praktyk w miejscach ich odbywania.
- b) Hospitacji praktyk mogą dokonywać pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału wyznaczeni przez Dziekana Wydziału Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu.
- c) Osoba hospitująca praktykę powinna zwrócić uwagę na następujące elementy:
 - zgodność odbywanej praktyki z programem praktyki;
 - zaangażowanie studenta w wypełnianie powierzonych obowiązków;
 - uczęszczanie studenta na praktykę.
- d) Osoby hospitujące składają do opiekuna praktyk zawodowych arkusze hospitacji praktyk w terminie 7 dni do daty zakończenia hospitacji ostatniego z przydzielonych studentów.
- e) Poświadczeniem wykonania hospitacji jest potwierdzenie jej przez pieczętą wizytowanej Placówki.

10.Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu

Studenci Wydziału Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w ramach programu LLP (LLP – *the Lifelong Learning Programme*) Erasmus+.

Studenci mają zapewnioną możliwość wyjazdu trwającego od 3 miesięcy do całego roku akademickiego. W Uniwersytecie Radomskim najczęściej organizowane są wyjazdy jednosemestralne. Wszystkie zaliczenia i egzaminy uzyskane przez studenta w ramach wymiany w programie Erasmus są w pełni uznawane. W ramach wymiany studenci bardzo często realizują przedmioty niedostępne na Uniwersytecie Radomskim, a także rozwijają swoje umiejętności komunikacji w języku obcym oraz zdobywają umiejętności pracy w innym kulturowo środowisku.

11.Zasady rejestracji na kolejny semestr oraz dozwolony deficyt punktów ECTS po poszczególnych semestrach

Ogólne zasady rejestracji studenta na kolejny semestr określa Regulamin studiów. Rejestracja na kolejny semestr jest dokonywana na podstawie systemu punktów ECTS.

Warunkiem uzyskania rejestracji na kolejny semestr jest uzyskanie łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do zaliczenia danego semestru, z uwzględnieniem dopuszczalnego deficytu punktów ECTS.

Liczbę punktów ECTS dla poszczególnych semestrów oraz dopuszczalny deficyt punktów ECTS określono w planie studiów.

12.Zasady dyplomowania

- seminarium dyplomowe – 4 punkty ECTS
- przygotowanie pracy magisterskiej i egzaminu dyplomowego – 20 punktów ECTS

Studenci studiów magisterskich przygotowują się do pisania pracy magisterskiej w trakcie seminariów magisterskich prowadzonych przez promotorów prac w semestrze III i IV. Warunkiem zaliczenia seminarium magisterskiego w semestrze III jest przedstawiony przez studenta konspekt pracy dyplomowej obejmujący swoim zakresem charakterystykę problemu rozwiązywanego przez studenta, analizę literatury dotyczącej tematu pracy, przedstawienie promotorowi części teoretycznej pracy oraz wykazanie się znajomością narzędzi badawczych niezbędnych do zrealizowania rozwiązania problemu będącego przedmiotem pracy magisterskiej. W semestrze IV warunkiem zaliczenia jest przedłożenie pracy magisterskiej w wersji przed ostateczną redakcją.

Tematy prac magisterskich ustalają promotorzy po konsultacji ze studentami na początku semestru III. Tematy te są zatwierdzane przez Dziekana. Promotorami są w pierwszej kolejności samodzielni pracownicy nauki oraz doktorzy z dużym dorobkiem naukowym i dydaktycznym.

Po złożeniu pracy, zatwierdzonej przez promotora, Dziekan wyznacza jednego recenzenta pracy. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent.

Zasady prowadzenia procesu dyplomowania są określone w Regulaminie studiów Uniwersytetu Radomskiego im. K. Pułaskiego w Radomiu.

Zasady dyplomowania zostały określone w paragrafach od 47 do 48; natomiast forma zakończenia studiów w paragrafie 51 obowiązującego Regulaminu studiów Uniwersytetu Radomskiego im. K. Pułaskiego w Radomiu.